

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Inżynierów
i Techników Górnictwa
Główna Komisja Miernictwa Górniczego
i Ochrony Środowiska

Główny Instytut Górnictwa
w Katowicach

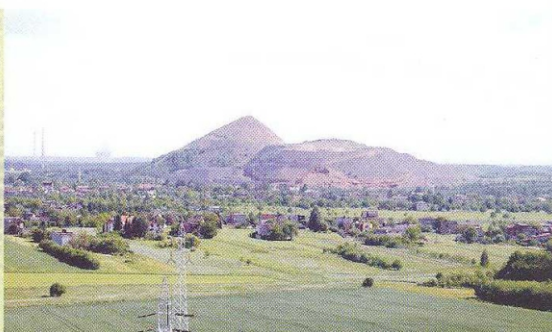
Wydział Geodezji Górniczej
i Inżynierii Środowiska
Akademii Górniczo-Hutniczej
w Krakowie

Polski Komitet
Międzynarodowego Towarzystwa
Miernictwa Górniczego

Wydział Górnictwa i Geologii
Politechniki Śląskiej
w Gliwicach

X KONFERENCJA NAUKOWO-TECHNICZNA OCHRONA ŚRODOWISKA NA TERENACH GÓRNICZYCH

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

organizowaną pod patronatem
Ministra Gospodarki
oraz

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

4-6 czerwca 2014 r, Zawiercie

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

KOMITET HONOROWY

Wiesław Blaschke	– Prezes Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa
Marian Dolipski	– Dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej
Józef Dubiński	– Dyrektor Naczelny Głównego Instytutu Górnictwa
Wojciech Cieżkowski	– Dziekan Wydziału Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej
Jacek Kaczorowski	– Prezes Zarządu PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.
Piotr Litwa	– Wojewoda Śląski
Roman Lój	– Prezes Zarządu Katowickiego Holdingu Węglowego S.A.
Stanisław Gruszczyński	– Dziekan Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej
Marek Uszko	– Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji Kompani Węglowej S.A.
Kazimierz Grzechnik	– Prezes Zarządu Południowego Koncernu Węglowego S.A.
Herbert Wirth	– Prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

KOMITET PROGRAMOWY

Przewodniczący:

Prof. dr hab. inż. Edward Popiołek

– Akademia Górniczo Hutnicza

Członkowie:

Dr Cezary Bachowski

– KGHM Polska Miedź S.A.

Prof. dr hab. inż. Jan Bialek

– Politechnika Śląska

Mgr Bernard Blaszczyk

– Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Prof. dr hab. inż. Krystyna Czaplicka-Kolarz

– Główny Instytut Górnictwa

Dr hab. inż. Ryszard Hejmanowski, prof. AGH

– Akademia Górniczo – Hutnicza

Dr hab. inż. Marian Kawulok, prof. ITB

– Instytut Techniki Budowlanej

Dr hab. inż. Andrzej Kowalski, prof. GIG

– Główny Instytut Górnictwa

Dr hab. inż. Janusz Ostrowski, prof. AGH

– Akademia Górniczo – Hutnicza

Prof. dr hab. inż. Franciszek Plewa

– Politechnika Śląska

Dr hab. inż. Marek Pozzi, prof. Pol.Śl.

– Politechnika Śląska

Dr hab. inż. Violetta Sokoła –Szewiōła, prof. Pol.Śl.

– Politechnika Śląska

Mgr inż. Eugeniusz Ragus

– Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa

Mgr inż. Robert Rożek

– KGHM Polska Miedź S.A.

Dr hab. inż. Zygmunt Niedojadło, prof. AGH

– Akademia Górniczo – Hutnicza

Mgr inż. Piotr Wojtacha

– Wyższy Urząd Górniczy

Mgr Anna Wrześniak

– Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

KOMITET ORGANIZACYJNY

Mgr inż. Zygmunt Folta – Przewodniczący,

Mgr inż. Janusz Orłof – V-ce Przewodniczący

Członkowie:

Mgr inż. Tomasz Białożył, Dr inż. Krzysztof Opalka, Mgr inż. Jan Mertas, Mgr inż.

Józef Pawlik, Inż. Katarzyna Świgoń

Idea minimalizmu w kształtowaniu terenów po eksploatacji górniczej

W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat nastąpiła istotna zmiana w sposobie przekształceń terenów po eksploatacji górniczej. Początkowo celem przekształceń było odzyskanie ekonomicznej użyteczności terenu. Wymagało to jednak wysokich nakładów nierzadko niwelujących potencjalne korzyści ekonomiczne. Obecnie cel przekształceń jest formułowany nie tylko w kategoriach „czysto” ekonomicznych ale także środowiskowych, kulturowych, społecznych itd. Równocześnie przewartościowaniu ulega postrzeganie krajobrazu. To, co kiedyś uważane było przez przyrodników i urbanistów za wymagające naprawy obecnie częściej jest postrzegane jako akceptowalne zmiany, które można wykorzystać do zgodnego z celami lokalnej czy regionalnej społeczności urządzenia terenu. Równolegle obserwuje się w architekturze, urbanistyce, architekturze krajobrazu rozwój nurtu zwanego minimalizmem. Jako świadoma idea kształtowania przestrzeni zyskał na znaczeniu w drugiej połowie XX wieku. Mino, że kreacja terenów realizujących założenia tej idei znana była już wcześniej, dopiero upadek ciężkiego przemysłu w latach 80. dał wyraźny bodziec do popularyzacji kształtowania krajobrazu w ten właśnie sposób. Zasadniczym wyróżnikiem minimalizmu, jako idei estetycznej, jest formalna asceza, która w tym przypadku podnosi wartość estetyczną. Paradoksalnie rozwiązania tego typu wymagają często głębszych przemysłów i wysublimowania niż rozwiązania nawiązujące do typowej estetyzacji plastycznej. Można wskazać następujące cechy realizacyjne, które grupują się w zestaw charakterystyczny dla założeń minimalistycznych, związanych z terenami poeksploatacyjnymi górnictwa: wykorzystywanie obiektów budowlanych, które utraciły założony pierwotnie cel funkcjonalny ze znacznym ograniczeniem środków na ich modernizację, wykorzystywanie zwałowisk poprodukcyjnych, stymulacja swobodnej sukcesji roślin, kreacja naturalistyczna i kształtowanie form związanych ze „Sztuką Ziemi”. Każda z wymienionych cech buduje specyficzny rodzaj estetyki. Może być realizowana z różnym stopniem zaangażowania środków finansowych, relacją do przyrody rodzimej i formalizmu geometrycznego. Niniejszy artykuł pokazuje uwarunkowania, które sprzyjają akcentowaniu poszczególnych, wymienionych cech.